

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37.509/2012/5.szám

A Kúria a dr. Kovács Sándor Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal alperes ellen földkiadás tárgyában hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben, amely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a személyesen eljáró, a Budapest Környéki Törvényszék 2012. március 29. napján meghozott 8.K.26.172/2012/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26.172/2012/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Petőfi Mezőgazdasági Termelőszövetkezet (továbbiakban: termelőszövetkezet) földkiadó és földrendező bizottságánál az alperesi beavatkozó jogelődje, - megismételve az 1992. júliusi kérelmét - 1993. február 6-án (többek között) a hrsz-ú földrészletre részarány-tulajdona kiadását kérte. A kérelmen „édesanyámmal közösen” kifejezés is szerepelt, az alperesi beavatkozó nagyanyjától és édesanyjától () ajándékozás útján kapott részarány tulajdonnal rendelkezett.

A termelőszövetkezet földalapképzését a Pest Megyei Kárrendezési Hivatal a 2054-9/1992. számú, jogerős határozatával jóváhagyta. A hrsz-ú ingatlan a részarány-tulajdoni földalapba került. A termelőszövetkezetből kivált a felperes jogelődje, a Kisduna Szövetkezet, amelynek a földalapjába került a perbeli ingatlan a földalapok megosztása folytán. A hrsz-ú ingatlan sem a termelőszövetkezet, sem a felperes jogelődje vagyonnevesítésében nem szerepelt, a kivált szövetkezet részarány-tulajdonnal nem rendelkezett, földkiadási kérelmet nem nyújtott be.

A Földkiadó Bizottság kérelmére a Ráckevei Körzeti Földhivatal az 1996. április 29-én kelt 35039/1996. számú határozatával a hrsz-ú ingatlan megosztásáról rendelkezett: az ingatlant megosztotta hrsz-ú erdő, gyep, legelő művelési ágú, hrsz alatt út, és hrsz-on víztározó

megnevezésű ingatlanokra. Ezt követően a Dunaharaszti Földkiadó Bizottság 1996. október 3-án a 1045/96/1993. számú határozatával a hrsz-ú ingatlant kiadta az alperesi beavatkozónak.

Az alperesi beavatkozó 2000. évtől kezdődően többször kérte a kivett művelési ágú ingatlanok részére történő kiadását az eredeti kérelemre is hivatkozva.

A Ráckevei Körzeti Földhivatal - a Földművelésügyi Hivatal kérelmére - a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (továbbiakban: Fkbtv.) 12.§ (5) bekezdésének rendelkezésére figyelemmel a kivett művelési ágú ingatlanok földminősítését elvégezte a 10.400/2004. számú határozatával.

A Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatóság - megismételt eljárásban - az alperesi beavatkozó, mint jogutóda kérelmére a 2008. november 7-én kelt 22.4/434-6/2008. számú határozatában a hrsz-ú és a 22.4/434-7/2008. számú határozatában a hrsz-ú ingatlant az alperesi beavatkozó tulajdonába adta. Az elsőfokú hatóság a határozatokban levő számelírásokat a 2009. február 16-án kelt 22.4/134-1/2009. számú határozatával kijavította.

A felperes fellebbezései folytán eljáró alperesi jogelőd, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ a 2009. július 2-án kelt 04.3/852/2009. számú határozatával mindkét elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatában hivatkozott arra, hogy a felperesnek a és hrsz-ú ingatlanokra vonatkozóan a tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránt előterjesztett kérelmét - jogerős bírósági ítéletek eredményeként - elutasították. A szövetkezet rendelkezési joga a részarány-földalapba történő kijelöléssel megszűnt, a hrsz-ú ingatlanról nem rendelkezhetett, azon tulajdont nem szerzett. Az ingatlan az 1992. évi II. törvény 3.§ (1) bekezdése szerinti termőföldnek minősült függetlenül attól, hogy kivett alrészleteket is tartalmazott, és így a vagyonnevesítésbe sem volt bevonható, azokon a felperesnek csupán földhasználati joga állt fenn. A Legfelsőbb Bíróság 1/2007.KPJE számú jogegységi határozatát idézve arra mutatott rá, hogy ez a két ingatlan más jogszabály által már másnak „odaígért” terület, mely egyéb okok miatt volt a szövetkezet birtokában, azzal azonban sajátjaként nem rendelkezhet. Az Fkbtv. módosításával lehetővé vált aranykorona (a továbbiakban: AK) hiány esetén a kivett területek földkiadásra való felhasználása. A hrsz-ú ingatlanra mástól nem érkezett földkiadási kérelem, az eredeti földkiadási kérelemnek megfelelően lehetővé vált a kivett területeknek az alperesi beavatkozó részére történő tulajdonba adása az Fkbtv. 12.§ (5) bekezdése alapján.

A felperes keresetében kérte az alperesi határozat felülvizsgálatát, állítva, hogy a és hrsz-ú kivett területek földalapba helyezéséről döntést nem hoztak, mert kizárólag a termőföldnek minősülő alrészlet kerülhetett földalapba, így annak tulajdonba adása törvénysértő. Állította, hogy a két ingatlanon a Kft. - apport útján - tulajdonjogot szerzett.

Az elsőfokú bíróság - megismételt eljárásban hozott ítéletével - a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az alperesi jogelőd megalapozott határozatot hozott. A hrsz-ú ingatlan a részarány-tulajdon földalap részét képezte, megosztásának átvezetéséről az elsőfokú földhivatal a 35039/1996. számú határozatával döntött, a megosztás folytán kialakult ingatlanok művelési ágának és minőségi osztályának megállapításáról az elsőfokú földhivatal a 10.400/2004. számú határozatával rendelkezett, e határozatok fellebbezés hiányában jogerőre emelkedtek.

A szövetkezet földhasználati joga az Fkbtv. 14.§ (1) bekezdése alapján a részarány-földtulajdon helyének meghatározásával a kijelöléssel megszűnt, a földalapképzést a Pest Megyei Kárrendezési Hivatal a 2054-9/1992. számú jogerős határozatával jóváhagyta. Utóbb a jogerős határozatokban eldöntött kérdések nem tehetők vitássá. A jogerősen lezárult földalapképzéssel érintett ingatlanok a kiválással érintett szövetkezetet is „kötik”, a kiválás a földalapot kijelölését nem szünteti meg. A földalapba tartozást a megosztás sem szüntette meg. A földkijelölési határozat módosításának kezdeményezésére az Fkbtv. 13.§ (3) bekezdése szerint a megosztás folytán nem került sor. A földalap módosítása hiányában a hrsz-ú ingatlan egésze részarány-földalapban maradt a megosztás után is.

Utalt a Pest Megyei Bíróság 8.K.26.068/2007/8. számú jogerős ítéletére, amely a felperes tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmének elutasításáról szóló közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata során a felperes keresetét elutasította, továbbá a Pest Megyei Bíróság 9.K.26.843/2010/5. számú jogerős ítéletére is, amelyben a bíróság a Kft. apport jogcímén történő tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmét elutasító közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti keresetet utasította el. Hivatkozott a Pest Megyei Bíróság, mint Cégbíróság Cgt.13-08-002156/8. számú végzésére - amelyet a Fővárosi Ítéltábla a 16.Cgtf.44.553/2009/4. számú végzésével helybenhagyott -, amelynek indokolásából kiemelte, hogy a felperes nem csatolt olyan tulajdoni lap másolatot, amely tulajdonjogát, de legalább tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmét széljegyen tartalmazta volna, a cég vagyonába a perbeli ingatlanok nem tartoznak. Az ítéletek alapján megállapítható, hogy a felperes és az apport révén a másik gazdasági társaság tulajdoni lap másolatot, amely tulajdonjogát, de legalább tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmét széljegyen tartalmazta volna, a cég vagyonába a perbeli ingatlanok nem tartoznak. Az ítéletek alapján megállapítható, hogy a felperes és az apport révén a másik gazdasági társaság tulajdoni lap másolatot, amely tulajdonjogát, de legalább tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmét széljegyen tartalmazta volna, a cég vagyonába a perbeli ingatlanok nem tartoznak. A földről szóló 1987. évi I. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 40.§ (1) bekezdése alapján sem állapítható meg, hogy a szövetkezet a kiválással tulajdoni lapot szerzett a földhasználatában álló földön.

Megállapította, hogy az Fkbtv. 1999. június 15-ével módosult 12.§ (5) bekezdése szerint a hrsz-ú és a hrsz-ú ingatlanok az alperesi beavatkozó - mint jogutód - részarány-tulajdon kiadása iránti kérelmének teljesítéséhez alapul szolgáltak; a beavatkozó a termelőszövetkezeti külön lap nyilvántartása szerint kiadatlan AK-értékkel rendelkezett és a földkiadásra hatáskörrel rendelkező közigazgatási szervek a hrsz-ú, az abból kialakult 0140/4 és hrsz-ú ingatlanok vonatkozásában a beavatkozó jogelődje földkiadás iránti kérelmének elutasításáról korábban nem döntöttek.

A részarány-földkiadás során a szövetkezet helytállási kötelezettsége nem vizsgálható, mert a földkiadási kérelem tárgyában a szakigazgatási szerv jogosult dönteni, a bíróság a határozat törvényességét vizsgálja, annak nem része a tūrési, helytállási kötelezettség előírása. A Kúriának a megismételt eljárásra adott útmutatása kapcsán kifejtette, hogy a keresettel támadott határozatok a és hrsz-ú ingatlanokra nem tartalmaztak döntést, ezért ezeknek az ingatlanoknak a sorsa nem volt vizsgálható.

Mindezek alapján megállapította, hogy az Fkbtv. 12.§ (5) bekezdése alapján az ingatlanok a földminősítést követően a részarány-tulajdon kiadására felhasználhatók voltak, a földkiadásnak - a felperes állításával szemben - más személy/szervezet tulajdonszerzése nem volt akadálya, mert ilyen tulajdonszerzést a felperes a perben nem bizonyított.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalával az elsőfokú hatóság új eljárásra utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet az Fkbtv. 12.§ (5) bekezdésének

alkalmazása miatt törvénysértő, mert a hrsz-ú ingatlanok a megosztás után nem képezték a földalap részét. Jogsértő az alperesi beavatkozó jogutódlásának megállapítása az Fkbtv. 5.§ (1), (6) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel. Figyelmen kívül hagyta a bíróság, hogy a beavatkozó jogelődjének földkiadási kérelmét a 47/1993. számú határozattal elutasították. A jogutódlás pontos körülményei nem ismertek. Az Fkbtv. 6.§ (7) bekezdésben foglaltakra nem került sor. Jogszabálysértés megjelölése nélkül hivatkozott arra, hogy a vagyonnevesítés körében téves álláspontra jutott a bíróság, hatályos közgyűlési határozat hiányában zártkörű árverést kellett volna tartani. Állította, hogy a kiválás során a vagyonkiadással tulajdont szerzett, alakiság nem volt előírva. Arra hivatkozott, hogy a bíróság a helytállási és tűrés kötelezettségre nem tért ki az új eljárásra adott útmutatás ellenére. Sérelmezte, hogy az alperesi beavatkozó „joghézagok kijátszásával” jut turisztikailag értékes ingatlanokhoz.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Utalt arra, hogy a felperes új jogszabálysértésekre is hivatkozott, amelyeket a keresetében nem jelölt meg. Jogerős ítélettel lezárt jogkérdésekben pedig újabb jogvita nem kezdeményezhető.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogsértések körében vizsgálta felül. A jogszabálysértés megjelölése nélkül állított jogsértések - zártkörű árverés hiánya, vagyonnevesítés alakisága, kiválás útján történő tulajdonszerzés kérdése, tűrés, helytállási kötelezettség vizsgálatának hiánya - nem vizsgálhatók, ezekben a jogkérdésekben a Kúria nem foglalt állást.

Az Fkbtv. 5.§ (1) és (6) bekezdés megsértésére hivatkozás kapcsán a Kúria hangsúlyozza, hogy a felperes a keresetében az alperesi beavatkozó jogutódi minőségét, az eredeti földkiadási kérelem határidőben való benyújtását nem vitatta, ahogy az Fkbtv. 6.§ (7) bekezdésében foglaltakra sem hivatkozott, így ezeket utóbb a felülvizsgálati eljárásban nem kérheti vizsgálni, nem jelölhet meg olyan új jogsértést, amelyre korábban nem hivatkozott, és amelyre a jogerős ítélet döntést nem tartalmaz.

A Kúria az érdemben felülvizsgálható jogsértés kapcsán ezért csak azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet megsértette-e az Fkbtv. 12.§ (5) bekezdését.

A felperes állította, hogy a és hrsz-ú ingatlanok a földkiadás során nem voltak felhasználhatók, mert ezek felett az ingatlanok felett rendelkezni ő volt jogosult, azokat az általa létrehozott gazdasági társaságba apportálta. Az elsőfokú bíróság részletesen idézte és levezette, hogy a tulajdonjog bejegyzési kérelmek kapcsán milyen bírósági határozatok születtek, és a jogerős

döntések alapján helytállóan állapította meg, hogy sem a felperes, sem az apportot kapó társaság az ingatlanok felett tulajdonjogot nem szerzett, ezt bizonyító okirat nem állt rendelkezésre. A földkiadásnak ezért a felperes által állított - de nem bizonyított - tulajdonszerzés nem lehetett akadálya. A földkiadásnak nem volt akadálya az a felperes által állított, de jogszabályi rendelkezéssel alá nem támasztott, ezért csak általa feltételezett körülmény sem, hogy a hrsz-ú ingatlan megosztása után az új földrészletek a földalapról kikerültek. Az elsőfokú bíróság e kérdés tekintetében vizsgálta, hogy a hrsz-ú ingatlan földalapba történő kijelölését követően a megosztás folytán a földalapról való kikerülés megállapítható-e. Ilyen, a földalapról való kikerülésre vonatkozó rendelkezés hiányában az ingatlan megosztásával összefüggésben a kivett területek földalapról való kikerülése nem állapítható meg. Földalap módosítás kezdeményezésére nem került sor. A hrsz-ú ingatlan felosztásával létrejött ingatlanok a részarány-tulajdon földalapban maradtak, ezeknek a kiadásáról jogszerűen lehetett rendelkezni az Fkbtv. 12.§ (5) bekezdése alapján az eredetileg benyújtott, de kielégítetlen AK-igény kapcsán.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet - amely a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott és érdemben vizsgálható jogszabályt nem sértette meg -, a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek és a személyesen eljáró alperesi beavatkozónak a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett [Pp. 78.§ (2) bekezdése].

A sikertelen felülvizsgálati kérelemmel élő felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékeljegyzési jog miatt le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2013. július 10.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke,
Kincses sk. bíró

Dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Tóth